

Department of
Health

Zatwierdzone informacje dla osoby składającej Pierwszy Wniosek o aktywną dobrowolną eutanazję

Zatwierdzone informacje dla osoby składającej Pierwszy Wniosek o aktywną dobrowolną eutanazję

Te zatwierdzone informacje należy przekazać pacjentowi, który podczas konsultacji medycznej (zgodnie z paragrafem 20(4)(b) *ustawy o aktywnej dobrowolnej eutanazji z 2019 roku - Voluntary Assisted Dying Act 2019*) złożył u lekarza formalny Pierwszy Wniosek o dostęp do aktywnej dobrowolnej eutanazji. W stosownych przypadkach informacje te mogą być przekazywane wraz z innymi informacjami.

Aktywna dobrowolna eutanazja jest jednym z kilku wyborów, jakie pacjent może mieć pod koniec życia. Pacjent powinien być świadomy wszystkich opcji związanych z końcem życia, włącznie z opieką paliatywną.

Usługi Przewodnika Opieki dla Aktywnej Dobrowolnej Eutanazji (The Western Australian Voluntary Assisted Dying Statewide Care Navigator Service) - (SWCNS) w Australii Zachodniej są dostępne dla wsparcia pacjentów i udzielania odpowiedzi na pytania, jakie mogą zadać na temat aktywnej dobrowolnej eutanazji. Niniejsze informacje zawierają szczegółowe dane na temat SWCNS oraz innych dostępnych opcji wsparcia.

Z SWCNS można się kontaktować drogą mailową i telefoniczną podczas normalnych godzin pracy (od 8:30 do 17:00).

Email: VADcarenavigator@health.wa.gov.au

Telefon: (08) 9431 2755

Informacje na temat aktywnej dobrowolnej eutanazji

Co to jest aktywna dobrowolna eutanazja?

Aktywna dobrowolna eutanazja to proces prawny, który umożliwia pacjentowi dostęp do leków, które spowodują jego zgon. Lek ten znany jest jako substancja dobrowolnie wspomagająca zgon. Pacjent może zdecydować się na samodzielne przyjmowanie substancji lub zlecić jej podanie przez lekarza lub pielęgniarkę w wybranym przez siebie czasie i miejscu.

Termin aktywna dobrowolna eutanazja podkreśla dobrowolny charakter wyboru pacjenta i jego trwałą zdolność do podjęcia decyzji. *Voluntary Assisted Dying Act 2019* (Ustawa) jest aktem prawnym, który reguluje aktywną dobrowolną eutanazję w Australii Zachodniej (WA).

Kto może skorzystać z aktywnej dobrowolnej eutanazji?

Wiek

Osoba ta musi być pełnoletnia (w wieku co najmniej 18 lat).

Stały pobyt

Osoba ta musi być obywatelem Australii i zamieszkiwać w Zachodniej Australii przez okres co najmniej 12 miesięcy w momencie składania Pierwszego Wniosku.

Wymogi zdrowotne

Należy zdiagnozować u danej osoby co najmniej jedną chorobę, schorzenie lub stan chorobowy, który jest zaawansowany, postępujący i (na zasadzie prawdopodobieństwa) spowoduje zgon w ciągu sześciu lub 12 miesięcy, jeśli jest to schorzenie neurodegeneracyjne.

Choroba, schorzenie lub stan chorobowy muszą powodować cierpienie, którego nie można złagodzić w sposób, który dana osoba uważa za możliwy do zniesienia.

Zdolność do podejmowania decyzji

Osoba ta musi posiadać zdolność do podejmowania decyzji w sprawie aktywnej dobrowolnej eutanazji.

Oznacza to, że dana osoba posiada zdolność do:

- zrozumienia wszelkich informacji lub porad, które należy im przekazać w sprawie aktywnej dobrowolnej eutanazji
- zrozumienia zagadnień związanych z decyzją o aktywnej dobrowolnej eutanazji
- zrozumienia skutków decyzji w sprawie aktywnej dobrowolnej eutanazji
- rozważenia tych zagadnień dla podjęcia decyzji w sprawie aktywnej dobrowolnej eutanazji
- przekazania swojej decyzji w jakiś sposób.

Dobrowolność

Osoba musi działać dobrowolnie i bez przymusu (to znaczy bez użycia siły, wpływu lub perswazji ze strony innej osoby).

Trwały wniosek

Wniosek osoby musi mieć charakter trwały (zachować ważność przez pewien okres czasu).

Osoba nie może skorzystać z aktywnej dobrowolnej eutanazji jeśli nie spełnia wszystkich kryteriów kwalifikujących.

Informacje na temat aktywnej dobrowolnej eutanazji

Lekarze zaangażowani w proces aktywnej dobrowolnej eutanazji posiadają kwalifikacje do wspierania swoich pacjentów. Lekarze muszą spełniać określone wymagania kwalifikacyjne i ukończyć obowiązkowe szkolenie, zanim będą mogli zaangażować się w proces aktywnej dobrowolnej eutanazji. Pielęgniarka zaangażowana w ten proces musi również spełniać określone wymagania kwalifikacyjne i ukończyć obowiązkowe szkolenie.

Dyskusowanie aktywnej dobrowolnej eutanazji z lekarzem czy pielęgniarką nie rozpoczyna tego procesu. Wymaga to złożenia przez pacjenta wyraźnego i jednoznacznego wniosku o dostęp do aktywnej dobrowolnej eutanazji zwanego Pierwszym Wnioskiem. Zgodnie z ustawą ten proces rozpoczyna Pierwszy Wniosek.

Proces aktywnej dobrowolnej eutanazji składa się z 10 kroków. Kroki od 1 do 6 obejmują złożenie wniosku i proces oceny. Kroki od 7 do 10 obejmują proces podawania leku. Pacjent może przerwać proces na dowolnym etapie.

1. Pierwszy Wniosek

Pierwszy Wniosek to wniosek o aktywną dobrowolną eutanazję złożony do lekarza podczas konsultacji medycznej. Pacjent musi wyraźnie i jednoznacznie zadeklarować lekarzowi swoje życzenie uzyskania dostępu do aktywnej dobrowolnej eutanazji.

Lekarz podejmie decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu Pierwszego Wniosku. Może on odmówić, ponieważ nie zgadza się z konceptem aktywnej dobrowolnej eutanazji (sprzeciw sumienia wobec aktywnej dobrowolnej eutanazji), nie ma odpowiednich kwalifikacji albo nie jest w stanie zaakceptować prośby. Bez względu na to, czy lekarz przyjmie czy odrzuci Pierwszy Wniosek, musi on udzielić pacjentowi informacji na temat aktywnej dobrowolnej eutanazji w WA.

Przy składaniu Pierwszego Wniosku można skorzystać z pomocy tłumacza lub pomocy w porozumieniu się, jeśli angielski nie jest pierwszym językiem pacjenta lub ma on trudności z komunikowaniem się. Jeśli konsultacja medyczna odbywa się za pośrednictwem aplikacji telehealth to musi być przeprowadzona przy zastosowaniu wideokonferencji, tak aby lekarz mógł zarówno widzieć, jak i słyszeć pacjenta oraz omawiać jego wniosek.

2. Wstępna ocena

Lekarz akceptujący Pierwszy Wniosek zostaje Lekarzem Koordynującym dla pacjenta. W takiej roli będzie on koordynował proces aktywnej dobrowolnej eutanazji. Pierwszym krokiem Lekarza Koordynującego jest formalna ocena, czy pacjent kwalifikuje się do aktywnej dobrowolnej eutanazji aby upewnić się, że spełnia wszystkie kryteria wymagane przez ustawę. Ta ocena nosi nazwę Wstępnej Oceny.

Pacjent może odwołać się do Stanowego Trybunału Administracyjnego (SAT) jeśli nie zgadza się z wynikiem Wstępnej Oceny. Dotyczy to również Oceny Konsultacyjnej i Oceny Końcowej.

3. Ocena Konsultacyjna

Jeżeli w wyniku Wstępnej Oceny stwierdzono, że pacjent kwalifikuje się do aktywnej dobrowolnej eutanazji, Lekarz Koordynujący skieruje tego pacjenta do innego lekarza w celu dokonania oceny. Lekarz ten staje się Lekarzem

Konsultantem dla pacjenta i niezależnie ocenia jego uprawnienie do aktywnej dobrowolnej eutanazji. Ta ocena nosi nazwę Oceny Konsultacyjnej.

4. Pisemna Deklaracja

Jeżeli pacjent został uznany za kwalifikującego się do dobrowolnej aktywnej eutanazji zarówno przez Lekarza Koordynującego, jak i Lekarza Konsultanta, taki pacjent może w obecności dwóch świadków złożyć pisemne oświadczenie z wnioskiem o dostęp do dobrowolnej aktywnej eutanazji.

5. Wniosek końcowy

Jeżeli pacjent złożył Pisemną Deklarację, może on następnie złożyć Wniosek Końcowy do Lekarza Koordynującego o dostęp do aktywnej dobrowolnej eutanazji. Wniosek Końcowy nie może być złożony przed upływem wyznaczonego okresu dziewięciu dni, który rozpoczyna się w dniu złożenia Pierwszego Wniosku.

Jeżeli zarówno Lekarz Koordynujący, jak i Lekarz Konsultant uznają, że pacjent umrze lub straci zdolność do podejmowania decyzji o aktywnej dobrowolnej eutanazji przed upływem wyznaczonego okresu, taki pacjent może uzyskać zgodę na wcześniejszy dostęp do substancji wspomagającej eutanazję.

Wniosek Końcowy pomaga upewnić się, że decyzja pacjenta o aktywnej dobrowolnej eutanazji jest trwała i nie uległa zmianie. Jeżeli pacjent złożył ważny Wniosek Końcowy to Lekarz Koordynujący rozpocznie proces Oceny Końcowej.

6. Ocena Końcowa

Ocena Końcowa wymaga od Lekarza Koordynującego sprawdzenia, czy procesy składania wniosku i oceny zostały przeprowadzone zgodnie z ustawą. Oznacza to, że Lekarz Koordynujący musi upewnić się, że pacjent nadal posiada zdolność do podejmowania decyzji w odniesieniu do aktywnej dobrowolnej eutanazji, działa dobrowolnie i bez przymusu oraz nadal chce skorzystać z aktywnej dobrowolnej eutanazji.

Ważne jest, aby pamiętać, że pacjent może przerwać proces aktywnej dobrowolnej eutanazji w dowolnym momencie. Nie ma obowiązku, aby pacjent kontynuował nawet po zakończeniu procesu składania wniosku i oceny.

7. Decyzja o podaniu substancji

Pacjent, z pomocą swojego Lekarza Koordynującego będzie musiał zdecydować, czy samodzielnie zaaplikuje substancję aktywnej dobrowolnej eutanazji (przyjmie ją samodzielnie), czy też, w razie potrzeby, zleci jej podanie Lekarzowi Podającemu. Lekarzem Podającym będzie zazwyczaj Lekarz Koordynujący. W niektórych przypadkach, inny uprawniony lekarz lub pielęgniarka mogą podjąć się roli Lekarza Podającego dla pacjenta.

Jeżeli pacjent zdecyduje się samodzielnie zaaplikować substancję wspomagającą dobrowolną eutanazję, musi on wyznaczyć Osobę Kontaktową, zanim Lekarz Koordynujący będzie mógł przepisać taką substancję.

8. Recepta

Lekarz Koordynujący wypisze receptę na substancję wspomagającą aktywną dobrowolną eutanazję. Przed wypisaniem recepty na taką substancję ma on obowiązek udzielić pacjentowi pewnych informacji na jej temat.

W przeciwieństwie do większości leków, recepta nie zostanie przekazana pacjentowi. Lekarz Prowadzący przekaże ją bezpośrednio autoryzowanemu dostawcy leków w ramach Usług dla Aktywnej Dobrowolnej j Eutanazji (SWPS) w Australii Zachodniej (Western Australian Voluntary Assisted Dying Statewide Pharmacy Service).

9. Dostarczanie i zastosowanie substancji do aktywnej dobrowolnej eutanazji.

Upoważniony dostawca w SWPS nie może wydać substancji umożliwiającej aktywną dobrowolną eutanazję, jeżeli nie otrzymał i nie uwierzył recepty wystawionej przez Lekarza Koordynującego.

Jeżeli pacjent zdecydował się na samodzielne zastosowanie substancji, Upoważniony Dostawca może dostarczyć substancję do aktywnej dobrowolnej eutanazji bezpośrednio pacjentowi, jego Osobie Kontaktowej lub innej osobie,

która może odebrać substancję w imieniu pacjenta. Pisemne informacje na temat substancji do aktywnej dobrowolnej eutanazji (w tym instrukcje dotyczące przechowywania i stosowania) zostaną dostarczone przez Autoryzowanego Dostawcę i przekazane osobie, która odbiera substancję.

Jeśli pacjent zdecydował, że substancja do aktywnej dobrowolnej eutanazji zostanie mu podana przez lekarza lub pielęgniarkę (zwaną Lekarzami Podającymi), Upoważniony Dostawca dostarczy substancję bezpośrednio Lekarzowi Podającemu (który przyjmie odpowiedzialność za substancję do momentu jej wykorzystania).

10. Poświadczenie zgonu

Ustawa wymaga, aby w akcie zgonu pacjenta nie było wzmianki o aktywnej dobrowolnej eutanazji. Ma to na celu poszanowanie i ochronę prywatności pacjenta (i ewentualnie także jego rodziny). Lekarz, który potwierdza i poświadcza zgon pacjenta, wpisuje jako przyczynę śmierci jego chorobę podstawową, schorzenie lub stan medyczny.

Informacje po złożeniu Pierwszego Wniosku

Decyzja lekarza

Po złożeniu przez pacjenta Pierwszego Wniosku do lekarza, musi on podjąć decyzję, czy zaakceptuje Twój wniosek, czy też nie. Niezależnie od tego, czy lekarz przyjmie czy odrzuci Twój wniosek, musi on Ci przekazać niniejszą broszurę informacyjną.

Jeśli lekarz nie zgadza z konceptem aktywnej dobrowolnej eutanazji (z uwagi na klauzulę sumienia), musi **natychmiast** odrzucić Pierwszy Wniosek i poinformować pacjenta, że nie będzie w stanie pomóc mu w uzyskaniu dostępu do aktywnej dobrowolnej eutanazji.

Jeżeli lekarz nie sprzeciwia się aktywnej dobrowolnej eutanazji z przyczyn sumienia, musi on poinformować pacjenta, czy odrzuca czy przyjmuje jego

wniosek w ciągu dwóch dni roboczych od złożenia Pierwszego Wniosku. Nie wszyscy lekarze będą w stanie zaakceptować Pierwszy Wniosek o aktywną dobrowolną eutanazję. Mogą oni nie spełniać wymogów dotyczących uprawnień (np. nie są praktykującymi lekarzami wystarczająco długo) lub mogą mieć inny powód odmowy (np. nie są dostępni).

Co dzieje się dalej?

Jeśli lekarz zaakceptował Twój Pierwszy Wniosek, staje się on Lekarzem Koordynującym. Jako Lekarz Koordynujący rozpocznie on proces oceny dla potwierdzenia, że pacjent kwalifikuje się do skorzystania z pomocy w aktywnej dobrowolnej eutanazji.

Jeśli lekarz odmówił przyjęcia Pierwszego Wniosku, to decyzja co do dalszego postępowania należy do pacjenta. Pacjent może zdecydować się na złożenie Pierwszego Wniosku do innego lekarza.

Jakie informacje i wsparcie są dostępne?

Usługi Przewodnika Opieki dla Aktywnej Dobrowolnej Eutanazji (SWCNS) w Australii Zachodniej są dostępne dla wsparcia pacjentów i udzielania informacji i odpowiedzi na pytania, jakie możesz mieć. Usługa ta jest prowadzona przez pielęgniarki i obsługiwana przez Nawigatorów Opieki, którzy są doświadczonymi pracownikami służby zdrowia, znającymi prawne i praktyczne aspekty aktywnej dobrowolnej eutanazji w WA.

Nawigatorzy Opieki mogą:

- udzielić ogólnych informacji na temat aktywnej dobrowolnej eutanazji
- udzielić szczegółowych informacji na temat procesu aktywnej dobrowolnej eutanazji w WA
- pomóc w znalezieniu lekarza lub pielęgniarki, którzy chcą i mogą wziąć udział w programie
- określić, czy kwalifikujesz się do uzyskania dostępu do regionalnych pakietów wsparcia
- skierować Cię do innych pomocnych źródeł.

Z SWCNS można się kontaktować drogą mailową i telefoniczną podczas normalnych godzin pracy (od 8:30 do 17:00).

Email: VADcarenavigator@health.wa.gov.au

Telefon: (08) 9431 2755

Dalsze informacje na temat aktywnej dobrowolnej eutanazji są osiągalne online od Departamentu Zdrowia WA.

Strona internetowa: ww2.health.wa.gov.au/voluntaryassisteddying

W zależności od Twojej sytuacji istnieją inne usługi, które mogą być dla Ciebie pomocne:

Palliative Care WA może udzielić informacji i wsparcia w zakresie planowania końca życia, opieki paliatywnej, żałoby i straty, a także pomóc w znalezieniu usługodawców opieki paliatywnej w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania, przeszukując ich katalog internetowy lub dzwoniąc na infolinię Palliative Care Information and Support Line.

Strona internetowa: www.palliativecarewa.asn.au

Telefon: 1800 573 299 (od 9:00 do 17.00, 7 dni w tygodniu)

Beyond Blue może zapewnić wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego i samopoczucia, zwłaszcza jeśli doświadczasz lęków lub depresji.

Strona internetowa: www.beyondblue.org.au

Telefon: 1300 224 636 (o każdej porze dnia i nocy)

Lifeline może zapewnić wsparcie w sytuacjach kryzysowych, jeśli potrzebujesz natychmiastowej pomocy w radzeniu sobie z problemami emocjonalnymi.

Strona internetowa: www.lifeline.org.au

Telefon: 13 11 14 (o każdej porze dnia i nocy)

Co dzieje się z moimi danymi osobowymi?

Voluntary Assisted Dying Board (Komisja ds. Dobrowolnej Aktywnej Eutanazji) jest organem ustawowym powołanym w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o dobrowolnej aktywnej eutanazji z roku 2019 oraz zalecania poprawy bezpieczeństwa i jakości. Komisja jest zobowiązana do ochrony prywatności wszystkich osób, które wnioskuje o dostęp do dobrowolnej aktywnej eutanazji lub uzyskali nią zgodę w Australii Zachodniej. Więcej informacji na temat zarządzania danymi osobowymi można znaleźć w arkuszu informacyjnym *Informacje dla pacjentów na temat ich danych*, który jest dostępny na stronie internetowej Voluntary Assisted Dying Board: www.health.wa.gov.au/voluntaryassisteddyingboard (w części zatytułowanej „Functions of the Board”).

Przekazywanie informacji zwrotnych na temat procesu dobrowolnej aktywnej eutanazji

Każda osoba zaangażowana w proces dobrowolnej aktywnej eutanazji (np. pacjent, rodzina, lekarz) może chcieć podzielić się z Komisją ds. Dobrowolnej Aktywnej Eutanazji swoim osobistym doświadczeniem lub opinią na temat tego procesu. Można to zrobić poprzez wypełnienie formularza *Personal Reflections* (Refleksje osobiste).

Jest on dostępny na stronie internetowej Voluntary Assisted Dying Board: www.health.wa.gov.au/voluntaryassisteddyingboard (w sekcji zatytułowanej „Functions of the Board”). Formularz ten można również uzyskać od SWCNS, u Lekarza Koordynującego lub Konsultanta.

Pacjent może wypełnić *Formularz Osobistych Refleksji* na każdym etapie procesu dobrowolnej aktywnej eutanazji.

Informacje na temat zgłaszania skarg

Jeśli masz zastrzeżenia odnośnie swoich doświadczeń z procesem aktywnej dobrowolnej eutanazji powinieneś najpierw zgłosić je odpowiedniej osobie, usługodawcy lub agencji (która powinna posiadać procedurę składania zażaleń).

Skargę na osoby lub organizacje świadczące usługi w zakresie zdrowia, niepełnosprawności lub zdrowia psychicznego można złożyć w Biurze Skarg Służb Zdrowia i Niepełnosprawności (HaDSCO). Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej HaDSCO (www.hadSCO.wa.gov.au).

Można zgłosić zastrzeżenia dotyczące postępowania lub działania zarejestrowanego praktykującego lekarza do Australijskiej Agencji Regulacji Praktyk Zdrowotnych (AHPRA). Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej AHPRA (www.ahpra.gov.au).

Zastrzeżenia dotyczące niespełniania przez pracownika służby zdrowia wymogów ustawy można zgłaszać do Voluntary Assisted Dying Board. Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej Voluntary Assisted Dying Board (ww2.health.wa.gov.au/voluntaryassisteddyingboard).

Niniejszy dokument może zostać udostępniony w alternatywnych formatach na życzenie osoby niepełnosprawnej.

Opracowane przez Health Networks
© Department of Health 2022

O ile nie wskazano inaczej, prawa autorskie do niniejszego materiału należą do Stanu Australia Zachodnia. Poza autentycznym wykorzystaniem do celów prywatnych studiów, badań, krytyki lub recenzji, na co zezwalają przepisy ustawy o *prawach autorskich z 1968 r.*, żadna część nie może być kopiowana ani ponownie wykorzystywana do jakichkolwiek celów bez pisemnej zgody Stanu Australia Zachodnia.